

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۹۰

پاسخنامه

پایه :	۳	موضوع :	تاریخ ۳
تاریخ :	۹۰/۳/۲۵	ساعت :	۸

نام کتاب: سیره پیشوایان، از اول کتاب تا اول زندگی امام باقر(ع)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. خانه عثمان به مدت روز از طرف انقلابیون در محاصره بود و هر موقع عثمان می‌خواست نرمش نشان دهد بیشتر خشم مردم را برمی‌انگیخت. ج ۷۸
- ا. پنجاه - عبد الرحمان بن عوف
ب. چهل و پنج - حکم بن ابی العاص
ج. چهل و نه - مروان
د. سی و هشت - سعد بن وقاص
۲. تنها غزوه‌ای که امیر المؤمنین(ع) در آن حضور نداشت، کدام بود؟ د ۴۲
- ا. بنی المصطلق
ب. حنین
ج. مته
د. تبوک
۳. دستور لعن معاویه توسط کدام یک از خلفای عباسی صادر شد؟ ب ۱۷۵
- ا. هارون
ب. مأمون
ج. امین
د. سفاح
۴. تفاوت عصر سیاسی امام سجاد(ع) با ادوار قبل از آن کدام است؟ ا ۲۴۱
- ا. در این دوره مقدسات و اصول، آشکارا زیر پا گذاشته می‌شد
- ب. حکومت اسلامی به حکومت استبدادی تبدیل شده بود
- ج. در این دوره، مباحث علمی و مذاکرات دینی آغاز شد تا اینکه در عصر صادقین(ع) به اوج خود رسید
- د. این دوره، اوج سرازیر شدن افکار انحرافی ادیان دیگر به جامعه اسلامی بود

تشریحی:

۱. حضرت علی(ع) با ملاحظه چه خطراتی، برای به دست آوردن خلافت، قیام مسلحانه نکرد؟ ۶۷
۱. در صورت قیام بسیاری از معتقدین به امامت و بسیاری از صحابه کشته می‌شدند. ۲. قبایل تازه مسلمان در صدد ارتداد و بازگشت از اسلام بودند و قیام مسلحانه، کار آنان را تسهیل می‌کرد. ۳. مدعیان دروغین نبوت، قصد حمله به مدینه را داشتند. ۴. خطر احتمالی حمله روم وجود داشت.
۲. دو مورد از توطئه‌های معاویه را که در پذیرش صلح از طرف امام حسن(ع) مؤثر بود، بنویسید. ۱۰۸
۱. خریدن عبید الله بن عباس فرمانده لشکر امام حسن(ع). ۲. در میان ارتش امام حسن(ع) شایعه کرد که فرمانده مقدمه سپاه (قیس بن سعید) با معاویه سازش کرده است. ۳. در میان سپاه قیس شایعه کرد که امام حسن(ع) با معاویه صلح کرده است. ۴. چهار نفر از افراد خوش ظاهر را به اردوگاه مدائن به محضر امام(ع) فرستاد و آنها پس از خروج از محضر ایشان اعلام کردند که فتنه توسط امام خاموش شد و ایشان با معاویه صلح کردند.
۳. معاویه به فرمانداران خود در راستای سختگیری بر شیعیان چه بخشنامه‌هایی داد؟
۱. شهادت هیچ یک از شیعیان و خاندان علی(ع) را نپذیرید. ۲. اگر دو نفر شهادت دادند که شخصی از دوستان علی(ع) و خاندان اوست اسم او از دفتر بیت المال حذف شود و حقوقش قطع شود.

۴. نقش امام حسین(ع) را در جنگ جمل و صفین، به اختصار بنویسید. ۱۴۵

در جنگ جمل فرماندهی جناح چپ سپاه را به عهده داشت و در جنگ صفین علاوه بر سخنرانی‌های پرشور و تشویق یاران علی(ع) به جهت شرکت در جنگ، در پیکار با قاسطین نقش فعالی داشت.

۵. مضمون نامه امام حسین(ع) به معاویه بعد از اینکه حضرت اموال دولتی را ضبط کردند، چه بود؟ ۱۶۲

«کاروانی از یمن از اینجا عبور می‌کرد که حامل اموال و پارچه‌ها و عطریاتی برای تو بود تا آنها را به خزانه دمشق سرازیر کنی و به خویشانت ببخش که تاکنون شکم‌ها و جیب‌های خود را از بیت المال پر کرده‌اند. من به آن اموال نیاز داشتم و آنها را ضبط کردم.»

۶. بنی امیه در مقابل فرقه قدریه و فرقه جبریه چه موضعی گرفتند؟ چرا؟ ۱۹۲

قدریه را تحت فشار قرار دادند؛ چون قائل بودند که انسان اعمالش را با میل انجام می‌دهد لذا در قبال اعمالش مسئول است و این برای بنی امیه که ظلم و ستم می‌کردند، خطرناک بود. از جبریه حمایت می‌کردند؛ چون هر عملی را مستند به خدا و مصلحت الهی می‌دانستند و بنی امیه با ترویج این تفکر می‌خواستند هرگونه اعتراض احتمالی مردم را از بین ببرند.

۷. پس از به قدرت رسیدن مختار، اشراف قبایل عرب با مختار چگونه برخورد کردند؟ چرا؟ ۲۲۷

با تشکیل اجتماعاتی علیه او توطئه‌ها کردند و با کمک نیروهای عبد الله بن زبیر برای جنگ با مختار آماده شدند؛ زیرا مختار پس از رسیدن به قدرت از گروه موالی حمایت کرد و گام‌هایی در جهت تأمین حقوق اجتماعی آنان برداشت.

۸. دلایل وقوع فاجعه حرّه و دلایل همکاری نکردن امام با شورشیان این فاجعه را ذکر کنید. (از هر کدام دو دلیل) ۲۵۷

دلایل فاجعه حرّه: ۱. خشم و عصبانیت مردم از فاجعه عاشورا. ۲. تظاهر یزید به بی‌دینی (شرابخواری - سگ‌بازی - ساز و آواز) در حضور نمایندگان مردم.

دلایل همکاری نکردن امام: ۱. امام نهضت را محکوم به شکست می‌دانست. ۲. این نهضت، یک نهضت اصیل شیعی نبود. ۳. در انتخاب رهبران نهضت، با امام مشورتی نشده بود.

۹. هدف خلفای اموی از جذب «زهري» چه بود و وی به این درخواست چگونه پاسخ داد؟ ۲۸۳

هدف، استفاده از وجود و موقعیت دینی او بود. او خود را کاملاً در اختیار آنان قرار داد و به نفع آنان کتاب نوشت و جعل حدیث کرد و به اهداف شوم آنان کمک فراوانی کرد.